

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «КАПШТАН ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF KAPSHTAN v. UKRAINE)
(Заява № 56224/10)

Стислий виклад рішення від 16 травня 2019 року

У січні 2010 року Роменський міськрайонний суд визнав заявника винним у шахрайстві та хабарництві, обравши йому покарання у виді позбавлення волі на два роки, та залишив без змін йому запобіжний захід у вигляді тримання під вартою до набрання вироком законної сили.

У березні 2010 року Апеляційний суд Сумської області (далі – апеляційний суд) скасував вирок та направив справу на новий розгляд, залишивши заявнику запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

Заявник неодноразово подавав клопотання про звільнення його з-під варти, у задоволенні кожного з яких суд відмовляв. У лютому 2011 року Роменський міськрайонний суд задовольнив клопотання заявника та звільнив його з-під варти під підписку про невиїзд.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за пунктами 1, 4 та 5 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на свавільність та необґрунтованість ухвали апеляційного суду, якою залишено без змін обраний йому запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, неможливість ініціювати провадження щодо оскарження законності цієї ухвали та на відсутність забезпеченого правовою санкцією права на відшкодування за свавільне тримання під вартою.

Клопотання Уряду України про вилучення заяви заявника з реєстру справ згідно зі статтею 37 Конвенції Європейський суд відхилив, враховуючи, зокрема, те, що Уряд не запропонував заявнику жодного відшкодування.

Розглянувши скарги заявника за пунктами 1 та 4 статті 5 Конвенції, Європейський суд, посилаючись на рішення у справі «Харченко проти України» (заява № 40107/02), констатував порушення пунктів 1 та 4 статті 5 Конвенції. Європейський суд зазначив, що апеляційний суд, скасував вирок заявника, направив справу на новий розгляд та залишив без змін запобіжний захід, не зазначивши підстав та не встановивши строку тримання заявника під вартою. Європейський суд зауважив, що суд першої інстанції не навів у своїх рішеннях жодних конкретних підстав, які б стосувалися аргументів заявника на користь його звільнення.

Також Європейський суд, посилаючись на рішення у справі «Сінькова проти України» (заява № 39496/11), констатував порушення пункту 5 статті 5 Конвенції у зв'язку з відсутністю у заявника забезпеченого правовою санкцією права на відшкодування через незаконне тримання його під вартою.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. Відхиляє односторонню декларацію Уряду та його клопотання про вилучення заяви з реєстру справ Суду;
2. Оголошує заяву прийнятною;
3. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 5 Конвенції;
4. Постановляє, що було порушено пункт 4 статті 5 Конвенції;
5. Постановляє, що було порушено пункт 5 статті 5 Конвенції;
6. Постановляє, що:
  - (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 5 900 (п'ять тисяч дев'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована у національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
  - (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
7. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»